

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูจ้างสอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2548 รวมทั้งสิ้น 589 คน โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีครูจ้างสอนปฏิบัติงานจำนวน 96 โรงเรียน จำนวนเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 96 คน ครูวิชาการ จำนวน 96 คน และครูจ้างสอน จำนวน 397 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูจ้างสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 238 คน โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1970, pp. 580-581) อ้างถึงในไพรัตน์ วงษ์นาม, ม.ป.ป., หน้า 189-191) จากประชากร 589 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 238 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสถานภาพ โดยใช้สัดส่วน 238: 589 ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มย่อย ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	96	39
ครูวิชาการ	96	39
ครูจ้างสอน	397	160
รวม	589	238

2.2 แบ่งประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานภาพเป็นระดับชั้น (Strata) เพื่อกระจายกลุ่มตัวอย่างให้ได้ทั้ง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนวณจากสัดส่วน สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มย่อย : สถานภาพของกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มย่อย ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มย่อย ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา	กลุ่มประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ครูจ้างสอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ครูจ้างสอน	รวม
เขต 1	26	26	131	183	10	10	53	73
เขต 2	39	39	84	162	16	16	34	66
เขต 3	31	31	182	244	13	13	73	99
รวม	96	96	397	589	39	39	160	238

2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างกลุ่มย่อยโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรในแต่ละกลุ่มย่อยเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยกรอบแนวความคิดตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1976 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 183-184) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ตามมาตรฐาน การปฏิบัติงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5	คะแนน	มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
มาก	มีค่าเท่ากับ 4	คะแนน	มีระดับการปฏิบัติงานมาก
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3	คะแนน	มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
น้อย	มีค่าเท่ากับ 2	คะแนน	มีระดับการปฏิบัติงานน้อย
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1	คะแนน	มีระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษามาตรฐานการปฏิบัติงาน เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (ปรับปรุง พ.ศ. 2544) และแนวทางการปฏิบัติงานของครูจากหนังสือเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (ปรับปรุง พ.ศ. 2544) เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ศึกษารูปแบบเครื่องมืองานวิจัยที่มีโครงสร้าง และเนื้อหาที่สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษางานวิจัยของ คำพรทิพย์ ปรัชญาวาทิ (2546, หน้า 135-147) และอุบลรัตน์ ทิวไผ่งาม (2544, หน้า 80-88)
2. เสนอร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบ นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะ

3. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความสมบูรณ์ถูกต้องของโครงสร้างเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาที่ใช้เขียนแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- 3.1 ดร. จักรพรรดิ วัฒนา เลขานุการคณบดี สำนักงานเลขานุการคณบดี
- 3.2 นายเฉลย พูนสวน รองเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
- 3.3 นายประเวศ คำหงส์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2
- 3.4 ดร. สมศักดิ์ ถิลา ผู้อำนวยการ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผล มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.5 ดร. สุเทพ ชิตยวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3
- 3.6 ดร. เอนก ถ่วงถือ หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
กรรมการมาตรฐานวิชาชีพครูสภา

4. นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

6 คน ครูวิชาการ 6 คน และครูจ้างสอน 18 คน จากสถานศึกษาจำนวน 6 แห่ง เพื่อการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

5.1 นำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับค่าเฉลี่ยรวม (Item -Total Correlation) ซึ่งได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อ ระหว่าง .49 ถึง .90 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค หน้า 127-128)

5.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ หาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาค

(Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับโดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ .99 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค หน้า 127-128)

6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์แจ้งถึงสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูจ้างสอน

1.2 จากนั้นผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 เพื่อเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 ถึงวันที่ 10 มิถุนายน 2549

1.3 สำหรับแบบสอบถามที่ยังไม่ได้คืนผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมด้วยตนเองอีกครั้ง

1.4 ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้มาทั้งสิ้น 238 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

2. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. การศึกษาปฏิบัติงานของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลส่วนนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณา โดยยึดเกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24)

โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำแนกตามสถานภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และขนาดสถานศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และในกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison หรือ Post Hoc Comparison) ทดสอบด้วยวิธีการของ LSD (Fisher's Least Significant Difference Test)

3. การทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูจ้างสอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ระหว่างครูจ้างสอนที่ทำสัญญาจ้างหนึ่งปีกับครูจ้างสอนที่ทำสัญญาจ้างสามปีต่อเนื่องกับสถานศึกษาที่ครูจ้างสอนปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าวิกฤตที (t -test)